

CLASS :10th (Secondary)

Code No. 3509

Series : Sec. M/2018

ਰੋਲਨੰ.

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

(Academic/ Open)

(Only for Fresh/ Re-appear Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆਜਾਚਕਰਲਓਕਿਇਸ ਪ੍ਰਸਨ-ਪੱਤਰਵਿੱਚਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 8 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਨ 10 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸਨ-ਪੱਤਰਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਨ।
- ਕ੍ਰਿਪਆਪ੍ਰਸਨਦਾਉੱਤਰਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸਨਦਾਕ੍ਰਮਾਂਕਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ।
- ਕ੍ਰਿਪਆਪ੍ਰਸਨਾਂਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋਕਿ ਪ੍ਰਸਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਨਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

3509

P. T. O.

ਭਾਗ- (ੳ)

1. (i) ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸ ਸਕੇ ਭਗਾਹਨ। (ਸੰਯੁਕਤਵਾਕਬਣਾਓ) 2
- (ii) ਕਸਰਤਕਰਨਦਾਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨਨਹੀਂ। (ਹਾਂਵਾਚਕਵਾਕਬਣਾਓ) 2
- (iii) ਅੰਸੀਲ ਗੋਂਦ ਨਾਲ ਖੇਡਦਾ ਹੈ। (ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਦਵੰਡਕਰੋ) 2
- (iv) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :
- (ੳ) ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾਮੈਂਪਾਸ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ 2
- (ਅ) ਲਾਈਬਰੇਰੀ। 1
2. (i) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਨੂੰ ਵਿਸਰਾਮਚਿੰਨ੍ਹਲਗਾ ਕੇ ਲਿਖੋ : 3
- ਤੂੰ ਅੱਜਕਾਲੇਜ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂਗਿਆਪਿਤਾ ਨੇ ਅਮਰਨੂੰ ਪੁਛਿਆ।
- (ii) ਹੇਠੋ ਲਿਖੇ ਅਖਾਣਾਂਵਿਚੋਂਕਿਸੇ ਇਕਅਖਾਣ ਨੂੰ ਅਰਥ ਸਹਿਤਵਾਕਾਂਵਿੱਚਵਰਤੋ : 2
- (ੳ) ਸਸਤਾਰੋਵੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ, ਮਹਿੰਗਾਰੋਵੇ ਇਕਵਾਰ।
- (ਅ) ਵਿਆਹਵਿੱਚਬੀਦਾ ਲੇਖਾ।

(iii) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੁਹਾਵਰੇ ਨੂੰ ਅਰਥ ਸਹਿਤ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ : 1

(ੳ) ਉੱਲੂ ਬੋਲਣੇ।

(ਅ) ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਮਾਰਨੀ।

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

ਧਰਤੀ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਨਾਜ, ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਦੀ ਦੁਸ਼ਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਨਅਤੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਸੀਵਰੇਜ ਦੇ ਜਹਿਰੀਲੇ ਤੱਤ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਕੇ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਿੱਟੀ ਜਹਿਰੀਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਸਾਇਨਕ ਖਾਦ ਅਤੇ ਕੀੜੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਜਹਿਰੀਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

(i) ਧਰਤੀ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਦੁਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? 2

(ii) ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ? 2

(iii) ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ। 1

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਲਗਭਗ 300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖੋ : 5

(i) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

(ii) ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ

(iii) ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ

(iv) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਜੀਵਨ

(v) ਮਹਿੰਗਾਈ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ।

5. ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ। 5

ਜਾਂ

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ- (ਅ)

6. (ੳ)ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਟੋਟਿਆਂਵਿੱਚੋਂਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤਵਿਆਖਿਆਕਰੋ : 5

ਮੇਰੇ ਹਰਿਪ੍ਰਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇਆ ਧੁਰਿਮਸਤਿਕ ਪੂਰਾ।

ਹਰਿਹਰਿਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਭੇਟਿਆ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ।

ਮੇਰਾ ਪਿਤਾਮਾਤਾਹਰਿਨਾਮੁ ਹੈ ਹਰਿਬੰਧੁ ਬੀਰਾ।

ਹਰਿਹਰਿਬਖਸਿਮਿਲਾਇਪ੍ਰਭਜਨੁ ਨਾਨਕਕੀਰਾ।

ਜਾਂ

ਗੁੰਮ ਨੇ ਰਸੋਈਵਿੱਚੋਂਚਾਟੀਆਂਮਧਾਣੀਆਂ।

ਬਰਗਰਾਂ ਤੇ ਪੀਜ਼ਿਆਂ ਨੇ ਪੱਟੀਆਂ ਸੁਆਣੀਆਂ।

ਖਾਣ-ਪੀਣਪਹਿਰਾਵਾਅਪਣਾ ਗੁਆਚਿਆ।

ਵਗੀਆਂ ਨੇ ਪੱਛਮੀਹਵਾਵਾਂਮਰਜਾਣੀਆਂ।

- (ਅ) (i) ਕਵੀ ਜਸਵੰਤਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ ਨੇ ਕਿਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾਬਾਰੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਦਸਿਆ ਹੈ? 3

- (ii) 'ਮਿਜਮਾਨੀ' ਕਵਿਤਾਕਿਸ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਹੈ? 1

(iii) ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਬੋਲੀ ਦੀ ਧਾਕ ਹੈ? 1

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(i) 'ਆਦਤਾਂ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਆਦਤ ਕਿਹੜੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ? ਉਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਲਿਖੋ। 3

(ii) ਲੇਖਕ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ? 3

(iii) ਗੂਗਲ ਇਨਪੁਟ ਟੂਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ? 1

(iv) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀਲੋਕ-ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪੰਕਤੀਆਂ ਲਿਖੋ। 1

(v) ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਸੈਫੀ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 1

(vi) ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਰੋਗ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 1

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(i) 'ਨਾਨੀ ਦਾ ਪਿਆਰ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ। 5

(ii) ਗਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿਸ ਦਾ ਚੇਹਰਾ ਕੁਮਲਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਕਿਉਂ? 3

(iii) 'ਈਅਰਫੋਨ' ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 1

(iv) 'ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ' ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਔਰਤ ਪਾਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 1

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (i) 'ਬੇਬੇ ਰਾਮਭਜਨੀ' ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਉਂ ਦਾਨਕਰਨਾਚਾਹੁਦੀ ਹੈ? 3
- (ii) ਨੇਤਾਲੋਕਲੋਕਾਲਈਂ ਕੀ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? 3
- (iii) 'ਬੇਬੇ ਰਾਮਭਜਨੀ' ਇਕਾਂਗੀਵਿੱਚ ਕੁੱਲਕਿਤਨੇ ਪਾਤਰਹਨ? 1
- (iv) 'ਬੇਬੇ ਰਾਮਭਜਨੀ' ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰਦਾਨਾਂਲਿਖੋ। 1
- (v) 'ਰਾਜਿਆਰਾਜਕਰੋਦਿਆ' ਇਕਾਂਗੀਵਿੱਚ ਕੁੱਲਕਿਤਨੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਹਨ? 1
- (vi) ਜੰਗਲਵਿੱਚ ਰੁੱਖ ਦੀ ਟਹਿਣੀ ਉੱਪਰ ਕੌਣਬੈਠੇ ਹਨ? 1

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (i) ਕਿਸ ਸਾਬਕਾਰਾਸਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਗਰੀਬਾਂਦਾਮਸੀਹਾਕਿਹਾਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਬਣੀਫਿਲਮਦਾਨਾਂਵੀਲਿਖੋ। 3
- (ii) ਨਾਨਕਸਿੰਘਦਾਜਨਮਕਦੋਅਤੇ ਕਿਥੇ ਹੋਇਆ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਪਨਦਾਨਾਂਵੀਲਿਖੋ। 3
- (iii) ਤੀਜੀਆਂ ਏਸੀਆਈ ਖੇਡਾਂਕਿਥੇ ਹੋਈਆਂ? 1
- (iv) 'ਬੀਬੀਭਾਨੀਜੀ' ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਜੀਵਨੀਕਾਰਦਾਨਾਂਲਿਖੋ। 1
- (v) ਬੀਬੀਭਾਨੀ ਦੇ ਪਿਤਾਦਾਨਾਂਲਿਖੋ। 1
- (vi) ਉੱਡਣਾਸਿੱਖਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾਗਿਆ ਹੈ? 1

